

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică „Maternitatea municipală nr. 2”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Evdochia Gaidău împotriva Instituției Medico-Sanitară Publică „Maternitatea municipală nr. 2” cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului restant, încasarea penalității pentru neachitarea la timp a salariului, încasarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, încasarea penalității, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-315/24
nr. PIGD 2-22046991-01-2ra-11032024)*

Argumentele recursului nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în vigoare după 01 septembrie 2023).

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – jud. T. Vasilică
Curtea de Apel Chișinău – jud. A. Panov, A. Braga, V. Mihaila

17 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

**Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de
IMSP „Maternitatea municipală nr. 2”,**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 04 aprilie 2022, Evdochia Gaidău, reprezentată de avocatul Svetlana Chirilenco, a depus cerere de chemare în judecată, concretizată prin cererea din 20 septembrie 2022 împotriva Instituției Medico-Sanitară Publică „Maternitatea municipală nr. 2” (în continuare IMSP „Maternitatea municipală nr. 2”) cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului restant, încasarea penalității pentru neachitarea la timp a salariului, încasarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, încasarea penalității, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată (vol. I, f.d. 3-12, 103-114).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, în baza ordinului nr. 65 din 26 mai 1997 emis de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, a fost angajată prin transfer la „Maternitatea Clinică Municipală nr. 2”, în funcția de medic obstetrician-ginecolog pe maternitate. Reieșind din datele indicate în carnetul de muncă, drept urmare a emiterii ordinului nr. 42/1, începând cu 28 mai 1997 a început activitatea în cadrul „Maternității Clinice Municipale nr. 2”. Ulterior, la 05 februarie 2001, în baza ordinului nr.10, a fost transferată în funcția de medic obstetrician-ginecolog în secția obstetrică.

3. În rezultatul reorganizării, la 01 ianuarie 2004, a fost creată IMSP „Maternitatea Municipală nr. 2”.

4. Reclamanta a menționat că, ulterior, a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 32, fără dată, cu indicarea începerii activității din 28 mai 1997 și durata contractului nedeterminată (pct. 1.1).

5. Iar, la 05 septembrie 2011, între părți a fost semnat acordul suplimentar nr. 1 la contractul individual de muncă, prin care s-a modificat durata contractului, pct. 1.1. din contract, începând cu 05 septembrie 2011 până la 04 septembrie 2013.

6. La 05 septembrie 2013, între părți a fost semnat acordul suplimentar nr. 1 la contractul individual de muncă, prin care s-a modificat pct. 1.1 al contractului, durata fiind începând cu 05 septembrie 2013 până la 04 septembrie 2015.

7. La 05 septembrie 2015, între părți a fost semnat acordul suplimentar nr. 1 la contractul individual de muncă, prin care s-a modificat pct. 1.1 al contractului, durata începând cu 05 septembrie 2015 până la 04 septembrie 2017.

8. La 05 septembrie 2017, între părți a fost semnat acordul suplimentar nr. 1 la contractul individual de muncă, prin care s-a modificat pct. 1.1 al contractului, durata începând cu 05 septembrie 2017 până la 04 septembrie 2019.

9. La 05 septembrie 2019, între părți a fost semnat acordul suplimentar nr. 1 la contractul individual de muncă, prin care s-a modificat pct. 1.1 al contractului, durata începând cu 05 septembrie 2019 până la 31 decembrie 2020.

10. La 01 ianuarie 2021, între părți a fost semnat acordul suplimentar nr. 1 la contractul individual de muncă, prin care s-a modificat pct. 1.1 al contractului, durata începând cu 01 ianuarie 2021 până la 31 decembrie 2021, inclusiv, în temeiul art. 55 alin. (1) lit. f) din Codul muncii, cu persoanele pensionate, conform legislației în vigoare, pentru limită de vârstă ori vechime în muncă (sau care au obținut dreptul la pensie pentru limită de vârstă ori vechime în muncă) și nu sunt încadrate în câmpul muncii-pe o perioadă de până la 2 ani, care, la expirare, poate fi prelungită de părți în condițiile art. 54 alin. (2) și ale art. 68 alin. (1) și alin. (2) lit. a).

11. Reclamanta a menționat că, prin ordinul nr. 149-p din 31 decembrie 2021, contractul individual de muncă nr. 32 a încetat, în temeiul art. 82 lit. (f) din Codul muncii, în legătură cu expirarea termenului contractului pe durată determinată, la data prevăzută în contract.

12. De asemenea, la 06 martie 2021, IMSP „Maternitatea Municipală nr. 2” a emis ordinul nr. 22/1 cu privire la completarea ordinului nr. 31 din 16 martie 2020 cu privire la desemnarea persoanelor antrenate în supravegherea, tratamentul și controlul infecției cu COVID-19, conform căruia s-a completat Lista personalului medical privind acordarea asistenței medicale persoanelor care întrunesc criteriile definiției de caz COVID-19, care trece în rezerva de cadre, fiind solicitați în caz de necesitate, după cum urmează: Evdochia Gaidău – medic obstetrician-ginecolog, nefiind indicată perioada de valabilitate a actului emis și temeiul de drept prevăzut de Codul muncii.

13. Reclamanta a notat că, ulterior, începând cu data de 30 octombrie 2021, a activat în regim normal de lucru.

14. În această consecvență, reclamanta a considerat ca ilegal ordinul cu privire la trecerea în rezerva de cadre, deoarece în legislația muncii nu este prevăzut termenul „rezervă de cadre”. Astfel, a fost lipsită ilegal de dreptul de a munci și la plățile salariale care urma să le primească.

15. Respectiv, reclamanta a considerat că angajatorul urmează să-i achite salariul restant pentru perioada 06 martie 2021 – 29 octombrie 2021, în sumă totală de 94 500 MDL.

16. Ulterior, la 31 decembrie 2021, IMSP „Maternitatea Municipală nr. 2” a emis ordinul nr. 149-p, prin care s-a încetat contractul individual de muncă nr. 32, încheiat cu Evdochia Gaidău, în temeiul art. 82 lit. f) din Codul muncii, în legătură cu expirarea termenului contractului individual de muncă pe durată determinată – de la data prevăzută în contract.

17. Reclamanta a considerat ilegal ordinul nr. 149-p, cu privire la încetarea contractului individual de muncă, deoarece în perioada 08 decembrie 2021 – 01 ianuarie 2022 s-a aflat în concediu anual de odihnă, iar începând cu 30 decembrie 2021 în concediu medical. Respectiv, ordinul de concediere a fost emis în perioada în care ea se afla în concediu anual și concediu medical, deși art. 86 alin. (2) din Codul muncii interzice concedierea salariatului în perioada aflării acestuia în concediu anual de odihnă și în concediu medical.

18. Deopotrivă, angajatorul nu a respectat obligația de preavizare a salariatului cu 14 zile calendaristice înainte despre intenția de a desface contractul individual de muncă, din motivul deținerii de către salariat a statutului de pensionar pentru limită de vârstă (art. 86 alin. (1) lit. y¹) și art. 301 alin. (1) lit. c) din Codul muncii).

19. La fel, reclamanta a atras atenția că, în ordinul nr. 149-p din 31 decembrie 2021 este indicat ca semnat de către Tatiana Gutium, ca director al IMSP „Maternitatea Municipală nr. 2”, în realitate, însă, este aplicat specimenul semnăturii și indicată drept persoană care semnează „M. Znagovan”, fără a fi indicată funcția și împuternicirile acesteia.

20. În această ordine de idei, reclamanta a considerat că ordinul nr. 149-p din 31 decembrie 2021 urmează a fi anulat, iar ea repusă în funcția anterior deținută, cu încasarea salariului pentru întreaga perioadă în care a fost lipsită de posibilitatea de a munci, începând cu 01 ianuarie 2022 până la pronunțarea hotărârii.

21. Totodată, reclamanta a opinat că, angajatorul urmează să-i achite compensația de întârzierea achitării indemnizației de concediu, calculată pentru perioada 01 ianuarie 2022 – 07 aprilie 2022.

22. Reclamanta a solicitat prin cererea de chemare în judecată concretizată:

- i) anularea ordinului IMSP „Maternitatea Municipală nr. 2” nr. 22/1 din 06 martie 2021 „cu privire la trecerea în rezervă de cadre pentru perioada 06 martie 2021-29 octombrie 2021”, în privința Evdochiei Gaidău;
- ii) anularea ordinului IMSP „Maternitatea Municipală nr. 2” nr. 149-9 din 31 decembrie 2021 „cu privire la încetarea contractului individual de muncă încheiat cu Evdochia Gaidău” în temeiul art. 82 lit. f) din Codul muncii, ca fiind ilegal și restabilirea Evdochiei Gaidău în funcția anterior deținută de medic obstetrician-ginecolog;
- iii) încasarea din contul IMSP „Maternitatea Municipală nr. 2” în beneficiul Evdochiei Gaidău:
 - salariul restant/neachitat în mărime de 94 500 MDL pentru perioada 06 martie 2021 – 29 octombrie 2021;
 - compensația de întârziere (penalitatea calculată pentru neachitarea la timp a salariului pentru perioada 06 martie 2021 – 29 octombrie 2021), în mărime de 139 765 MDL;
 - salariul pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, începând cu 01 ianuarie 2022 până la pronunțarea hotărârii;
 - sumei de 5 751 MDL, cu titlu de compensație de întârziere/reținere achitării indemnizației de concediu pentru perioada 01 ianuarie 2022 – 07 aprilie 2022;
 - sumei de 15 000 MDL, cu titlu de reparare a prejudiciului moral;
 - sumei de 10 000 MDL, cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată (vol. I, f.d. 103-114).

ASPECTE DE PROCEDURĂ

23. Pe parcursul examinării cauzei, reprezentantul pârâtei IMSP „Maternitatea Municipală nr. 2” a depus cerere privind excepția de tardivitate, solicitând respingerea acțiunii ca fiind tardivă.

24. În motivarea cererii, IMSP „Maternitatea Municipală nr. 2” a indicat că acțiunea reclamantei este depusă peste termenul de prescripție de 3 luni stabilit pentru astfel de acțiuni prin urmare urmează a fi respinsă ca fiind tardivă.

25. IMSP „Maternitatea Municipală nr. 2” a menționat că ordinul din 06 martie 2021 i-a fost adus la cunoștință reclamantei și începând cu 07 martie 2021 aceasta cunoștea că a trecut în rezerva de cadre. Mai mult ca atât, pe parcursul perioadei de timp în care s-a aflat în rezervă, reclamanta nu a depus nici o cerere prin care să-și expună dezacordul cu privire la ordinul din 06 martie 2021 sau să solicite explicații de la angajator cu privire la suspendarea contractului individual de muncă.

26. Cu referire la ordinul din 31 decembrie 2021 cu privire la încetarea contractului individual de muncă, IMSP „Maternitatea Municipală nr. 2” a subliniat că, contractul individual de muncă încheiat cu reclamanta era pe perioadă determinată. Astfel, deși aceasta cunoștea că termenul de valabilitate al contractului individual de muncă expiră la 31 decembrie 2021, cererea de chemare în judecată a fost depusă abia la 04 aprilie 2022, peste termenul prevăzut de 3 luni.

27. Prin încheierea protocolară din 16 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a dispus examinarea cererii privind excepția de tardivitate prin hotărâre odată cu fondul cauzei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

28. Prin hotărârea din 07 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial acțiunea depusă de Evdochia Gaidău.

29. S-a anulat ordinul IMSP „Maternitatea Municipală nr. 2” nr. 22/1 din 06 martie 2021 cu privire la trecerea în rezervă de cadre pentru perioada 06 martie 2021 – 29 octombrie 2021, în privința Evdochiei Gaidău.

30. S-a încasat de la IMSP „Maternitatea Municipală nr. 2” în beneficiul Evdochiei Gaidău:

- salariul restant/neachitat pentru perioada 06 martie 2021 – 29 octombrie 2021 în mărime de 94 500 MDL, cu reținerea contribuțiilor obligatorii la Serviciul Fiscal de Stat, Compania Națională de Asigurări în Medicină și Casa Națională de Asigurări Sociale, conform legislației în vigoare;
- penalitatea de întârziere pentru neachitarea la timp a salariului în mărime de 139 765 MDL;
- penalitatea de întârziere pe perioada 01 ianuarie 2022 – 07 aprilie 2022 pentru reținerea achitării indemnizației de concediu în mărime de 5 751,43 MDL;
- cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 MDL.

31. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată (vol. I, f.d. 165, 169-182).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

32. La 20 aprilie 2023, IMSP „Maternitatea municipală nr. 2” a depus prin intermediul poștei electronice cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 07 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (vol. I, f.d. 166, 167-168), iar la 31 iulie 2023 cererea de apel motivată (vol. I, f.d. 195, 196-203).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

33. Prin decizia din 15 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de IMSP „Maternitatea municipală nr. 2” și s-a menținut hotărârea din 07 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (vol. I, f.d. 220, 221-237).

34. În consolidarea soluției, instanța de apel a reținut, cu referire la cererea privind excepția de tardivitate, că la materialele cauzei lipsesc probe certe care ar confirma că reclamantei i s-a adus la cunoștință contra semnătură ordinul din 06 martie 2021 „privind trecerea în rezerva de cadre”, precum și ordinul din 31 decembrie 2021 ”privind încetarea contractului individual de muncă”.

35. Cu referire la începutul calculării termenului de 3 luni de adresare în instanța de judecată, s-a menționat că acesta urmează a calculat de la data când reclamanta a aflat despre încălcarea dreptului său, și anume de primirea răspunsurilor la petițiile sale adresate Federației Sindicale „Sănătate” și Inspectoratului de Stat al Muncii, și anume 15 martie 2022 și, respectiv, 15 aprilie 2022 (vol. I, f.d. 26-27, 128).

36. Astfel, având în vedere că angajatorul nu a prezentat probe certe și concludente care să confirme că i-a adus la cunoștință reclamantei ordinele contestate sub semnătură, instanța de apel a considerat cererea de chemare în judecată ca fiind depusă în termen, iar pe cale de consecință cererea privind excepția de tardivitate neîntemeiată.

37. Cu referire la ordinul nr. 22/1 din 06 martie 2021 „cu privire la trecerea în rezervă de cadre pentru perioada 06 martie 2021-29 octombrie 2021”, în privința Evdochiei Gaidău, instanța de apel a reținut că acesta nu are suport juridic, or, legislația muncii prevede situațiile în care se presupune suspendarea prestării muncii de către salariat și a plății drepturilor salariale (salariu, sporuri, alte plăți) de către angajator, adică cazurile de: suspendare a contractului individual de muncă; concediu fără plată; și șomajul tehnic. Legislația muncii nu reglementează situația de „trecere în rezervă de cadre”.

38. Instanța de apel a învederat că, în toate cazurile menționate supra, legislația muncii prevede ca condiție obligatorie acordul scris al salariatului exprimat prin cerere din partea acestuia în modul corespunzător. La caz, însă, lipsește acordul scris al reclamantei pentru a trece în așa numita „rezervă de cadre”.

39. Totodată, instanța de apel a remarcat că, concediul fără plată este un drept al oricărui angajat de care poate dispune doar cu acordul angajatorului. Angajatorul poate să sugereze, dar nu poate obliga nici un angajat/salariat să-și i-a concediu

neplătit, nici măcar în situația epidemiologică și instituirea regimului stării de urgență.

40. Astfel, la caz, angajatorul IMSP „Maternitatea Municipală nr. 2” în mod unilateral, contrar prevederilor legale și în lipsa acordului din partea salariatului, a emis ordinul nr. 22/1 din 06 martie 2021 cu privire la trecerea în rezervă de cadre pentru perioada 06 martie 2021 – 29 octombrie 2021, în privința Evdochiei Gaidău. Iar, în consecință, în lipsa unui temei legal, a lipsit-o pe reclamantă de plățile salariale care i se cuveneau în perioada 06 martie 2021 – 29 octombrie 2021.

41. Respectiv, ordinul nr. 22/1 din 06 martie 2021, în partea trecerii în rezervă de cadre pentru perioada 06 martie 2021 – 29 octombrie 2021 a Evdochiei Gaidău, este ilegal și emis contrar legii, și care urmează a fi anulat.

42. Cu titlu de consecință, instanța de apel a considerat întemeiate pretențiile cu privire la încasarea salariului restant/neachitat pentru perioada lunilor martie-octombrie 2021 și penalității de întârziere pentru neachitarea la timp a salariului.

43. Așa, IMSP „Maternitatea Municipală nr. 2” urmează să achite Evdochiei Gaidău salariul restant/neachitat pentru lunile martie-octombrie 2021, în sumă totală de 94 500 MDL, reieșind din salariul de funcție 13 500 MDL lunar.

44. Cu titlu subsecvent, având în vedere că s-a constatat întârzierea angajatorului la plata salariului pentru perioada lunilor martie-octombrie 2021, în conformitate cu art. 330 alin.(2) din Codul muncii, acesta urmează să achite reclamantei suma de 139 765 MDL cu titlu de penalitate de întârziere, potrivit calcului prezentat de reprezentantul reclamantei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

45. La 11 martie 2024, IMSP „Maternitatea municipală nr. 2” a declarat recurs împotriva deciziei din 15 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, solicitând casarea parțială a deciziei recurate și a hotărârii din 07 aprilie 2023 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, în partea pretențiilor admise, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingerea integrală a pretențiilor Evdochiei Gaidău, ca neîntemeiate (vol. II, f.d. 2-6).

ARGUMENTELE RECURSULUI

46. În motivarea recursului, IMSP „Maternitatea municipală nr. 2”, în esență, a reiterat circumstanțele de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în referința depusă de marginea cererii de chemare în judecată și în cererea de apel,

suplimentar invocând că soluțiile instanțelor ierarhic inferioare se bazează în mod determinat pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

47. Recurenta a menționat că, la soluționarea pretențiilor privind încasarea salariului restant/neachitat pentru perioada lunilor martie-octombrie 2021 și penalității de întârziere pentru neachitarea la timp a salariului, instanțele ierarhic inferioare nu au stabilit corect salariul de funcție al reclamantei. Or, Evdochia Gaidău activa în cadrul instituției în funcția de medic obstetrician-ginecolog pe 0,50 unitate, salariul funcției constituind 13 500 MDL. Respectiv, salariul intimatei era de jumătate din salariul de funcție de 13 500 MDL, ceea ce constituia 6 750 MDL, la care se adăugau suplimentele la salariu.

48. De asemenea, în opinia recurente, instanțele ierarhic inferioare în mod eronat au stabilit, în baza borderoului de calcul a salariului pentru anul 2021, că pentru luna noiembrie reclamantei i s-a stabilit salariul tarifar 13 500 MDL, or, Evdochia Gaidău activa prin cumul și în această perioadă a fost remunerată pentru munca realmente prestată și timpul efectiv lucrat, și anume pentru 196 de ore prin cumul (vol. I, f.d. 134). Așa, salariul de funcție al intimatei pentru orele de bază minime ce urmau să fie efectiv lucrate este de 6 750 MDL.

49. Totodată, recurenta a considerat greșită concluzia instanțelor ierarhic inferioare cu privire la încasarea sumei de 139 765 MDL, ce constituie 0,3 % din suma neplătită în termen pentru perioada 07 martie 2021 – 29 octombrie 2021, conform art. 330 alin. (2) din Codul muncii. Or, penalitățile de întârziere urmau să fie calculate reieșind din suma neplătită la termen, care este compusă din salariul de funcție de 6 750 MDL, din care se rețin de către angajator și achitarea la bugetul de stat impozitul pe venit și contribuțiile sociale și medicale.

50. Mai mult ca atât, penalitatea de 139 765 MDL nu a fost calculată reieșind din salariul restant încasat de către instanța de fond – 94 500 MDL, ci din valoarea salariului neîncasat pentru 8 luni de zile, și anume din suma de 108 000 MDL, ceea ce nu este corect și denotă faptul că atât hotărârea din 07 aprilie 2023, cât și decizia din 15 noiembrie 2023 sunt arbitrare și aceste pretenții au fost admise fără să fie apreciate după intima convingere, în ansamblu tuturor probelor din dosar, instanțele limitându-se doar la preluarea argumentelor intimatei și includerea lor în hotărâre și decizie.

POZIȚIA INTIMATEI

51. Prin referința depusă la 06 iunie 2024 prin intermediul oficiului poștal, intimata Evdochia Gaidău, reprezentată de avocatul Svetlana Chirilenco, a solicitat

declararea recursului IMSP „Maternitatea municipală nr. 2” ca inadmisibil, din motiv că argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, fiind doar un dezacord cu soluțiile pronunțate de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și Curtea de Apel Chișinău.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

52. Art. 429 din Codul de procedură civilă:

„(1) Pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel.”

53. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

54. Art. 432 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;
- d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)-f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

55. Art. 433 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1);
- a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;
- e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;

f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e) din prezentul articol.”

56. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

57. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc, cu numărul de ieșire 234, copia deciziei motivate din 15 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată recurentei spre comunicare, prin intermediul oficiului poștal, în data de 11 ianuarie 2024 (vol. I, f.d. 238). Însă, la materialele lipsesc înscrisuri în baza cărora ar fi posibil de stabilit când copia deciziei motivate din 15 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost efectiv recepționată de către IMSP „Maternitatea municipală nr. 2”. Astfel, în speță, calea de atac în ordine de recurs se consideră a fi demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 11 martie 2024 (vol. II, f.d. 2).

58. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

59. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

60. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care

trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

61. Completul de judecată atestă că, în condițiile speței, motivele de casare invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

62. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de apel și cărora Curtea de Apel Chișinău le-a dat o apreciere corespunzătoare. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

63. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

64. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

65. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

66. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a

instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

67. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder contra Regatului Unit, § 38; Stanev contra Bulgariei (MC), § 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo contra Italiei, § 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services contra Franței, § 45).

68. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten contra Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers contra Suediei, 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

69. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul IMSP „Maternitatea municipală nr. 2”, ca fiind vădit neîntemeiat.

70. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f) și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul IMSP „Maternitatea municipală nr. 2”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni